

חנוכה בין מזרח למערב

Hanukkah: East v. West

(1) שבת כא ע"ב

תנו רבנן: מצות חנוכה – גר איש וביתו, והמהדרין – גר לכל אחד ואחד, והמהדרין מן המהדרין – בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנה, מכאן ואילך פוחת והולך. ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך.

אמר עולא: פליגי בה תרי אמוראי במערבא, רבי יוסי בר אבין ורבי יוסי בר זבדא: חד אמר: טעמא דבית שמאי – כנגד ימים הנכנסין, וטעמא דבית הלל – כנגד ימים היוצאין; וחד אמר: טעמא דבית שמאי – כנגד פרי החג, וטעמא דבית הלל – דמעלין בקדש ואין מורידין.

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: שני זקנים היו בצידון, אחד עשה כבית שמאי ואחד עשה כדברי בית הלל, זה נותן טעם לדבריו כנגד פרי החג, וזה נותן טעם לדבריו דמעלין בקדש ואין מורידין.

תנו רבנן: גר חנוכה – מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ. אם היה דר בעלייה – מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים. ובשעת הסכנה – מניחה על שלחנו ודיו.

אמר רבא: צריך גר אחרת להשתמש לאורה. ואי איכא מדורה – לא צריך. ואי אדם חשוב הוא – אף על גב דאיכא מדורה צריך גר אחרת.

(2) שבת כג ע"ב

אמר רב יצחק בר רדיפה אמר רב הונא: גר שיש לה שני פיות – עולה לשני בני אדם. אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתילות: כפה עליה כלי – עולה לכמה בני אדם, לא כפה עליה כלי – עשאה כמין מדורה, ואפילו לאחד נמי אינה עולה.

or perhaps it should be read like this...

תנו רבנן

מצות חנוכה - נר איש וביתו,

והמהדרין - נר לכל אחד ואחד,

והמהדרין מן המהדרין...

בית שמאי אומרים: יום ראשון מדליק שמנה, מכאן ואילך פוחת והולך.

ובית הלל אומרים: יום ראשון מדליק אחת, מכאן ואילך מוסיף והולך

אמר עולא: פליגי בה תרי אמוראי במערבא, רבי יוסי בר אבין ורבי יוסי בר זבדא: חד אמר: טעמא דבית שמאי – כנגד ימים הנקנסין, וטעמא דבית הלל – כנגד ימים היוצאין; וחד אמר: טעמא דבית שמאי – כנגד פרי החג, וטעמא דבית הלל – דמעלין בקדש ואין מורידין.

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: שני זקנים היו בצידן, אחד עשה כבית שמאי ואחד עשה כדברי בית הלל, זה נותן טעם לדבריו כנגד פרי החג, וזה נותן טעם לדבריו דמעלין בקדש ואין מורידין.

תנו רבנן

נר חנוכה

מצוה להניחה¹ על פתח ביתו מבחוץ

אם היה דר בעלייה – מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים

ובשעת הספנה - מניחה על שלחנו ודין

אמר רבא:

צריך נר אחרת להשתמש לאורה.

ואי איכא מדורה - לא צריך.

ואי אדם חשוב הוא - אף על גב דאיכא מדורה צריך נר אחרת.

¹ (תלמוד ירושלמי ב"ק פ"ו) בנר חנוכה פטור מפני שהוא רשות – ex.: (נר) is treated as one M phrase (following sources, ארצישראל in

(3) רמב"ם מגילה וחנוכה ד'

(ז) נר חנוכה מצוה להניחו על פתח הבית מבחוץ, בטפח הסמוך לפתח, על שמאל הנכנס לבית, כדי שתהיה מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל. ואם היה דר בעלייה, מניחו בחלון הסמוכה לרשות הרבים. ונר חנוכה שהניחו למעלה מעשרים אמה, לא עשה כלום, מפני שאינו ניכר:

(ח) בימי הסכנה מניח נר חנוכה בתוך ביתו מבפנים, ואפילו הניחו על שולחנו דיו. וצריך להיות בתוך הבית נר אחר להשתמש לאורה. ואם היתה שם מדורה אינו צריך נר אחר. ואם אדם חשוב הוא, שאין דרכו להשתמש למדורה, צריך נר אחר: